

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

6

1909

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★

BAS. N. GRÉGORIADÈS

ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟ ΑΓΙΟΝ,
ΚΑΙ ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1896 βραχείαν διατριβὴν μου ἐν τῇ παρὰ τὸ Ἅγιον μονῇ Ταξιαρχῶν, ὅτε καὶ περιέγραψα τὸν ἐν αὐτῇ ἀποκείμενον πορφυροῦν κώδικα λειτουργιῶν¹, εἶδον φυλασσομένον ἐν αὐτῇ καὶ ἄξιον λόγου σιγίλλιον τοῦ ἔτους 1775, ἐκδομένον ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β'. Μὴ εὐκαιρήσας δὲ νάντιγράψω αὐτὸ, ἔλαβον μετ' οὐ πολὺ ἀντίγραφον αὐτοῦ παρὰ τοῦ εὐπαιδευτοῦ προηγουμένου κ. Γερβασίου, ὅπερ ἔχει ὧδε·

Σωφρόνιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ Οἴκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη Ἐκκλησία, οἷα κοινὴ μήτηρ καὶ προασπιστὴς, καὶ προστάτις πασῶν τῶν κατὰ μέρος παροικιῶν τε καὶ ἐκκλησιῶν, καὶ εὐαγῶν οἰκῶν, τῆς συστάσεως ἐνὸς ἐκάστου τούτων, καὶ διαμονῆς, καὶ εὐκαταστάτου διεξαγωγῆς ζείποτε πρόνοιαν ποιεῖται ὅτι πλείστην, ἀνθ' οὗτου | πάντας τοὺς προσιόντας τε, 5 καὶ προσερχομένους αὐτῇ ἀποδέχεται εὐμενῶς, καὶ τὰς ἐπ' εὐλόγοις αἰτίαις αἰτήσεις τε καὶ δεήσεις αὐτῶν παντὶ σθένει εἰς πέρας ἀγαγεῖν ἐπιίγεται, ὅσα τε ἀνέκαθεν ἐκάστη παροικία πεπλούτηκε προνομίᾳ τε καὶ φιλοτιμήματα ἀδιάσειστα, καὶ ἀπαράτρεπτα | συντηρεῖ, καὶ τὰ φθέκσαντα ἐκδοθῆναι συστατικὰ ἀρχαῖά τε, καὶ παλαιγενῆ γράμματα 10 ἐπικυροῖ, οὐδὲν τῶν καλῶν τε καὶ ἐπωφελῶν ἀνατρέπουσα, ἐπὶ τὸ βέλτιον δὲ μᾶλλον καὶ λυσιτελέστερον, ὡς οἶόν τε, φέρειν τὰ πάντα σπουδάζουσα· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ καθ' αὐτὸ σκοπούμενον τῇ Ἐκκλησίᾳ.

¹ Νέου Ἑλληνορμνήμονος Τόμ. Β' σ. 352 κ. ἑ.

σία, | ταυτὸν δὲ εἰπεῖν τοῖς κατὰ καιρὸν προϊσταμένοις αὐτῇ, τὸ ἐπὶ
 πᾶσι δηλονότι εὐεργετεῖν, καὶ τούτου γὰρ ἕνεκεν πάντα κάλων κινεῖν
 οἶδεν, ἐφ' ᾧ τὰ κατὰ μέρος ἅπαντα, ὡς ὑπὸ φιλοστόργῳ κοινῇ μη-
 τρί τε καὶ εὐεργετίδι συντηρούμενα καὶ συνιστώμενα, καλῶς τε καὶ
 5 ἐπωφελῶς διεξαγόμενα | καὶ διφενδευόμενα ἐν ἀνάσει καὶ αὐταρκείᾳ
 διάγειεν, μηδεμίαν ἔχοντα ὑπ' οὐδενός ὅλως ἐπήρειαν, ἢ βίας ἐπα-
 γωγῆν καὶ ἐνόχλησιν· ταῦτ' ἄρα καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν κρίμασιν ἀνεξ-
 ιχνιάστοις τοῦ κρείττονος τὴν προστασίαν τε καὶ πνευματικὴν ποι-
 μαντορίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ | πατριαρχικοῦ τε καὶ Οἰ-
 10 κουμενικοῦ τούτου θρόνου θεῖω ἐλέει ἐμπειπιστευμένη ἄνωθεν, ἐπ'
 αὐτῷ τούτῳ διὰ παντός ἐπαγρυπνεῖ, φροντίδα τε καὶ μέριμναν κατα-
 βάλλεται ὅτι πλείστην διηνεκῶς, καὶ τὰ ἀρχῆθεν καλῶς γνωμοδοτη-
 θήντα συνέχειν καὶ συντηρεῖν, ἐπὶ βεβαιωτηρίοις τε γράμμασιν ἐμ-
 πεδοῦν | ἐπὶ τῷ διασώζεσθαι, καὶ διαμένειν ἀπαράτρεπτα ἐς τὸ διη-
 15 νεκές. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ οἱ ἐν τῷ Ἱερῷ μοναστηρίῳ τῷ ἐπ' ὄνό-
 μασι τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τιμωμένῳ, καὶ ἐπιλεγομένῳ τοῦ
 γέροντος, κειμένῳ δὲ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Κερ-
 νίτζης, Ὁσιώτατοι Πατέρες ἀνήγγειλαν | ἡμῖν, ἐλευσεολογούμενοι τὰ
 κατ' αὐτῶν διὰ τοῦ ἤδη ἡγουμενεύοντος ἐν τῷ Μοναστηρίῳ αὐτῶν
 20 Ὁσιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις κυρίου Θεοφάνους, ὅτι δηλαδὴ τὰ ἐν τῷ
 ῥηθέντι μοναστηρίῳ αὐτῶν ἐναποκείμενα πατριαρχικά συνοδικὰ σιγ-
 γιλλιῶδη γράμματα, συνιστῶντα τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν | ἐλευ-
 θερίαν καὶ αὐτονομίαν τοῦ Ἱεροῦ τούτου Μοναστηρίου, καὶ βασιλικά
 χρυσόβουλλα, ἐν καιρῷ τῆς ἐκείσε ἐπισυμβάσης ἀνωμαλίας κατὰ τοὺς
 25 παρεληλυθότας χρόνους, ἠρπάγη πάντα τότε ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ
 ἐξηφάνισται ἄρδην, καὶ ἠρημώθη τοῦτο τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον·
 || περὶ ὧν σιγγιλίων ἐξετάσαντες ἀκριβῶς, καὶ ἀναπτύσαντες τοὺς Ἱε-
 ροὺς κώδικας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, εὐρο-
 μεν κατεστρωμένον ἐν σιγγιλλίῳ γεγονός ἐπὶ τῆς δευτέρας πατριαρ-
 30 χίας τοῦ προπατριαρχεύσαντος κυρίου Κυρίλλου, κατὰ τὸ ἀψῆθ^{ον}
 σωτήριον ἶτος, καὶ διαλαμβάνον αὐτὸ τοῦτο, | ὅτι ἐνεφανίσθη παρὰ
 τῶν κατὰ καιροῦς συνασκησάντων ἐν τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ ὀσιω-
 τάτων πατέρων καὶ ἕτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλλιῶδες
 γράμμα, ἐκδοθὲν ἐπὶ τῆς πρώτης πατριαρχίας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ
 35 λήξει γενομένου αἰοδίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως | κυρίου

Ἱερεμίου, γεγραμμένον κατὰ τὸ ἀψκί^{ον} σωτήριον ἔτος, καὶ τοῦτο
 διαλαμβάνον, ὅτι τὸ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Κερ-
 νίτζης κείμενον Ἱερόν καὶ σιδάσμιον Μοναστήριον, τὸ τιμώμενον ἐπ'
 ὀνόματι τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, καὶ ἐπικεκλημένον τοῦ γέρον-
 τος, ἄνωθεν | μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς διετέλεσε πατριαρχικὸν σταυροπη- 5
 γιακὸν, πεπλουτηκὸς τὸ πρῶτον τὴν σταυροπηγιακὴν κλήσιν, καὶ ἐλευ-
 θερίαν χάματι πατριαρχικῶ ἐκδοθέντι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ αἰοιδί-
 μου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κυρίου Κυρίλλου τοῦ Παλαιοῦ,
 ὅτε καὶ πυρίκαυστον γεγονός | δι' ἐπηρείας τοῦ μισοκάλου καὶ ἐξαφα-
 νισθὲν ἄρδην, οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες ἀνήγειραν, καὶ 10
 ὑποδόμησαν αὐτό, ἀνανεώσαντες τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν τε καὶ
 ἐλευθερίαν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐθις τοῦ ἁγιωτάτου
 Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κυρίου Διονυσίου ἔλαβον | καὶ ἕτε-
 ρον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιδος γράμμα, ἐπιβεβαιοῦν τὴν
 ἀρχαίαν αὐτοῦ σταυροπηγιακὴν αὐτονομίαν τε καὶ αὐτεξουσιότητα· 15
 κἀντεῦθεν ἐπιβεβαιώθη ἡ αὐτὴ σταυροπηγιακὴ ἀξία καὶ διὰ τοῦ
 προειρημένου ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ μακαρίου κυρίου Ἱερεμίου ἀνακαι-
 νισθέντος σιγίλλιδος γράμματος· καὶ ταῦτα τοῦ ἐν τῷ Ἱερῷ κώ-
 δικι κατεστρωμένου σιγίλλιδος διαδηλοῦντος γράμματος, διετέλε-
 σεν ἄρα μέχρι τοῦδε τὸ ῥηθὲν μοναστήριον συγκατηριθμημένον τοῖς 20
 πατριαρχικοῖς ἡμῶν σταυροπηγίοις· διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐν τῷ Μοναστη-
 ρίῳ αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες, | προσδραμόντες καὶ τανῦν τῇ προ-
 νοίᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἰδεήθησαν
 θερμῶς ἀνακαινισθῆναι τε καὶ ἐπικυρωθῆναι τὴν σταυροπηγιακὴν αὐ-
 τονομίαν τε καὶ ἐλευθερίαν τοῦ Ἱεροῦ αὐτῶν Μοναστηρίου τούτου, 25
 καὶ δι' ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ ἐπιβεβαιωτηρίου | σιγίλλιδ-
 ος γράμματος εἰς ἀσφάλειαν μείζονα, καὶ διηνεκὴ σύστασιν καὶ μο-
 νιμότητα· τὴν αἰτησὶν οὖν αὐτῶν εὐμενῶς ἀποδεξάμενοι, ὡς εὐλογον
 καὶ δικαίαν οὖσαν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ
 ἡμᾶς ἱερωτάτων Ἀρχιερίων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ | πνεύμῳ 30
 ματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ῥηθὲν ἐν
 τῇ Πελοποννήσῳ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Κερνίτζης εὐρισκόμενον, Ἱε-
 ρὸν καὶ Σιδάσμιον Μοναστήριον, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν
 Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, καὶ ἐπικεκλημένον τοῦ γέροντος μετὰ πάν-
 των τῶν προσόντων | αὐτῷ κτημάτων τε, καὶ ὑποστατικῶν, καὶ 35

ἀφιερωμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, καὶ τῶν εἰσέπειτα προστε-
 θησομένων αὐτῷ, καὶ μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ τοῦ τε γυναικείου
 μονιδρίου, καὶ τῶν ἄλλων Μετοχιῶν αὐτοῦ, δηλονότι τῆς Μανωλά-
 δος, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τοῦ Δημητροπούλου, τῶν Μελισσιῶν, |
 5 καὶ τοῦ νεωστὶ προσκτηθέντος καὶ προσπορισθέντος Μετοχιῶ, δηλαδὴ
 τοῦ Ἱεροῦ Μονιδρίου τοῦ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ὠλένης κειμένου, πλη-
 σίον τοῦ χωρίου Χελιδόνι, τοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑπερα-
 γίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, καὶ ἐπικεκλημένου
 τῆς σεντουκιωτίσης | σὺν τῷ συνημμένῳ αὐτῷ παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγίου
 10 Νικολάου, σύμπασιν τοῖς προσοῦσιν αὐτῷ πράγμασι τε καὶ κτήμασι,
 ὑπάρχει, καθὼς ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦδε, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα
 αἰῶνα, καὶ λέγεται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκειται πατριαρχικόν,
 σταυροπηγιακόν, | ἐλεύθερον, ἀδούλωτον, ἀκαταπάτητον, αὐτόνομόν
 τε, καὶ αὐτοδέσποτον, καὶ πάντη ἀσίδωτον, καὶ ἀκαταζήτητον, ἀνε-
 15 ὄχλητον, καὶ ἀνεπηρίαστον παρὰ παντός προσώπου, εἴτε ἀρχιε-
 ρείως, εἴτε ἐξάρχου Πατριαρχικοῦ, ἢ παρ' οὐτινοσοῦν ἑτέρου τὸ σύνο-
 λον, πεπλουτισμένον ὄν | καὶ τοῖς φρικτοῖς πάθεσι, τοῦ δι' ἡμᾶς τὰ
 σωτήρια πάθη καταδιξαμένου θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, μέρος δηλαδὴ ἐκ τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ ζωοδόχου καὶ ζωο-
 20 ποιῶν σταυροῦ, μέρος ἐκ τοῦ τιμίου σπόγγου, ἐκ τῆς τιμίας χλαμύ-
 δος, καὶ ἐκ τοῦ ἀκανθίνου στεφάνου, καὶ ἐκ μιᾶς πλεξούδος | τοῦ τι-
 μίου, ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου, καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἅτινα
 πάντα ἄγια κειμήλια, μεμαρτυρημένα διὰ βασιλικῶν χρυσοθύλλων,
 τῶν καὶ ἀπολεσθέντων, ὡς εἴρηται· ἔχον ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ,
 25 καὶ τὸ εἰρημένον γυναικεῖον μονιδριον, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἐπεκρά-
 τησε, | φροντίζοντος τοῦ ἡγουμενεύειν λαχόντος ἀποκαθιστῆν ἐν αὐτῷ
 ἡγουμένην ἀρμοδίως, καὶ γέροντα τίμιον πέμπειν ἐπὶ τῷ Ἱερουργεῖν
 ἐν αὐτῷ, ὡσαύτως δ' ἐξουσιάζειν τε, καὶ δεσπόζειν, καὶ διοικεῖν τὰ
 λοιπὰ μετόχια, καὶ μηδενὶ μηδὲν ὀφείλον ὄλως τι δοῦναι. εἰ μὴ μό-
 30 νον | ἀνά τὴν χρυσοῦν φλορίον βενέτικον κατ' ἔτος· παρέχειν τῷ καθ'
 ἡμᾶς πατριαρχικῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ χάριν ὑποταγῆς καὶ εἰς σημεῖον
 τῆς σταυροπηγιακῆς αὐτοῦ ἐμπεδώσεως, καὶ αὐτῷ μόνῳ τῷ καθ'
 ἡμᾶς οἰκουμενικῷ θρόνῳ ὑποκείμενον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνον δεσποζό-
 μενον | καὶ ἐξουσιάζομενον, κρινόμενόν τε, καὶ ἀνακρινόμενον, διεξα-
 35 γόμενόν τε, καὶ διακυβερνώμενον, καὶ μηδεὶς πώποτε ἔχη ὄλως ἄδειαν,

οὔτε ὁ κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς, οὔτε ἄλλος τις κατεπεμβαίνειν τοῦ ἱε-
ροῦ τούτου μοναστηρίου, ἢ ἐνοχλεῖν τοὺς ἐνασκουμένους αὐτῷ πα-
τέρας οἰφδῆτινι τρόπῳ, ἢ ἴσιν ἀπαιτεῖν, ἢ πολλήν, ἢ ὀλίγην, ἢ τῶν
κτημάτων καὶ προσόδων αὐτοῦ τελείως ἀπτεσθαι· οἱ δ' ἐν αὐτῷ συν-
ασκούμενοι ὁσιώτατοι πατέρες ὀφείλουσι διάγειν, καὶ πολιτεύεσθαι εἰ- 5
ρηνικῶς τε καὶ φιλαδέλφως, σωφρόνως τε καὶ εὐτάκτως, καὶ κατὰ
τὸ ἐπάγγελμα τῆς Μοναδικῆς | διαγωγῆς καὶ πολιτείας, καὶ τὴν προσ-
ήκουσαν εὐλάβειαν, ὑποτάγην τε καὶ εὐπειθειαν ἀπονέμειν τῷ κατὰ
καιροῦ ἡγουμένῳ, καὶ κατ' οὐδὲν ἀντιφέρεσθαι, ἢ ἐναντιοῦσθαι
αὐτῷ ἀτάκτως, καὶ ὡς οἷόν τε, φροντίζειν διὰ παντὸς μετὰ πίστεως 10
προθυμίας τῆς συστάσεως, αὐξήσεώς τε | καὶ βελτιώσεως τοῦ Ἱεροῦ
αὐτῶν μοναστηρίου τούτου, καὶ μνημονεύειν ἀενάως τοῦ κανονικοῦ
πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ ἀκολου-
θιαῖς, ὡς νενομίσται· ἐν στερήσει δὲ ἡγουμένου γινόμενοι, ἔχωσιν
ἄδειαν ἀποκαθιστᾶν ἐν αὐτῷ κοινῇ αὐτῶν γνώμῃ τε, | καὶ συναίνε- 15
σαι, καὶ ἐκλογῇ, ἡγούμενον ἄνδρα θεοσεβῆ τε, καὶ εὐλαβῆ, καὶ
ἀξιον καὶ δόκιμον. Ἐν χρεῖα δὲ χειροτονίας προσκαλεῖν, ὃν ἂν θελή-
σωσιν ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὴν χειροτο-
νίαν αὐτῶν μετὰ πίστεως τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως. | Ὅστις δ' ἂν
καὶ ὁποῖος τῶν πάντων τολμήσῃ οἰφδῆτινι τρόπῳ διασεῖσαι τε καὶ 20
ἀνατρέψαι τὴν ἀρχαίαν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν τε καὶ ἐλευθερίαν τοῦ
μοναστηρίου τούτου, ἢ θελήσῃ καταδουλώσαι τε, καὶ βλάψαι, καὶ
ζημιῶσαι αὐτὸ κατὰ τι, ἢ τοὺς ἐν αὐτῷ συνασκουμένους πατέρας
ἐνοχλήσῃ, | ἢ ἐπηρεάσῃ, ἢ ἀντιτείνων ὄλωσ, ἢ ἀθετῶν, ἢ ἀνατρέ-
πων τι τῶν ἐν τῷ παρόντι διορισθέντων, καὶ ἀποφάνθέντων, ὁ τοιοῦ- 25
τος, ὁποίας ἂν εἴη τάξεως, καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος ὑπάρχη παρὰ
τῆς ἀγίας, καὶ ὁμοουσίου, καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος, τοῦ
ἐνὸς τῆ φύσει μόνου θεοῦ, | καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ
μετὰ θάνατον ἄλυτος, καὶ τυμπανιαῖος, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς
καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος, καὶ ὑπόδικος, καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς 30
τῆς γέννης. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν, καὶ διηνεκῆ καὶ μόνιμον ἀσφάλειαν
ἀπολείπεται | τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιδος
ἐν μεμβράναις ἐπιθεβαιωτήριον γράμμα, καταστρωθὲν καὶ ἐν τῷ ἱερῷ
κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐπιδόθη
τοῖς Ὀσιωτάτοις πατράσι τοῖς συνασκουμένοις ἐν τῷ ἡμέτερῳ | εἰρη- 35

μένω Ἱερῶ καὶ σεβασμίῳ σταυροπηγιακῶ μοναστηρίῳ τῷ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, καὶ ἐπικεκλημένῳ τοῦ γέροντος. Ἐν ἰτεῖ σωτηρίῳ· ἄψοι· κατὰ μῆνα Δεκέμβριον. Ἐπι-
νεμήσεως. θ'ης

† Σωφρόνιος ἐπίσκοπος θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας
Ῥώμης καὶ Οἰκουμηνικός Πατριάρχης.

† Ὁ Ἐπίσκοπος Μελέτιος. † Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος.

† Ὁ Κυζικίου Γεράσιμος

† Ὁ Νικομηδείας Νικηφόρος

† Ὁ Νικαίας Καλλίνικος.

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος

† Ὁ Δέρκων Ἀνανίας

† Ὁ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνός

† Ὁ Ἀθηνῶν Βαρθολομαῖος

† Ὁ Σερρῶν Ἀγάπιος.

† Ὁ Εὐρίπου Γεδεών.

Εἰς τὰς ὑπογραφὰς ταύτας ἔπονται ἄλλαι τέσσαρες ἱα-
κώδου ἀρχιεπισκόπου καὶ ἐξάρχου πατριαρχικοῦ, ἐτέρου τινὸς
πατριαρχικοῦ ἐξάρχου καὶ δύο ἐτέρων ἀρχιεπισκόπων βεβαιούν-
των ὅτι τὸ εἰρημένον ἀντίγραφον ἴσον ἐστὶ τοῦ οἰγγιλιώδους
γράμματος. Ἀλλὰ τὸ σταλὲν μοι διαφανὲς ἀντίγραφον τῶν
ὑπογραφῶν τούτων δὲν ἐπαρκεῖ δυστυχῶς πρὸς ἀνάγνωσιν
αὐτῶν.

Τῶν ἐν τῷ οἰγγιλίῳ ἀναγραφομένων μετοχίων τῆς μονῆς
τὸ μὲν γυναικειὸν μονήριον εἶνε βεβαίως τὸ τῆς Πεπελινίτσης.
γνωστὴ δὲ ἡ Μανωλάδα, ἣν ἶδε ἐν τῷ Livre de la Conquete
ὀνομαζομένην Manoillade, τὸ δὲ Χελιδόνι ἢ Χελιδόνῃ κεῖται
καὶ σήμερον ἐν τῷ δήμῳ Ὠλένης· ἀλλὰ τὸ πλησίον αὐτοῦ τε-
λευτῶντος τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος κείμενον μονήριον Θεο-
τόκου τῆς Σεντουκιωτίσσης δὲν ὑπάρχει τὰ νῦν, μιᾶς μόνον
ἄλλης μονῆς σωζομένης, τῆς τῆς Κρεμαστῆς. Μελίσσι δὲ δὲν
εἶνε βεβαίως τὸ Μελίσσι τοῦ δήμου Σικυῶνος, δυσκόλως δὲ θὰ
ἠδυνάμεθα νὰ ποδεχθῶμεν, ὅτι Ἅγιος Ἰωάννης εἶνε τὸ ὁμῶ-

νυμον χωρίον τοῦ δήμου Λετρίνων. Τὸ δὲ χωρίον τοῦ Δημητροπούλου οὐ μόνον γνωστὸν εἶνε, λεγόμενον σήμερον Δημητρόπ(ου)λου καὶ κείμενον ἐν τῷ δήμῳ Αἰγίου, ἀλλὰ δυνάμεθα καὶ νὰ παρακολουθησώμεν τὴν ἀρχαιοτέραν αὐτοῦ ἱστορίαν μέχρις αὐτοῦ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ὅτε καὶ ἐγεννήθη τὸ μέχρι τῆς σήμερον σωζόμενον ὄνομα.

Εἶνε ὀφθαλμῶδες ὁ ἀνὴρ ἐξ οὗ ὠνομάσθη τὸ χωρίον ἀναντιρρήτως αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Κωνσταντῖνος Δημητρόπουλος ὁ ἐπονομαζόμενος Ἑβραῖος, ὅστις διὰ δωρητηρίου γράμματος εἶχε παραχωρήσει εἰς τὸν Μιχαὴλ Καβάκην, οἰκεῖον τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Παλαιολόγων τὸ εἰς αὐτὸν ἀνήκον χωρίον Δυλιβήνα, κείμενον πλησίον τῆς ἔκτοτε ὑφισταμένης μονῆς Πεπελενίτσης. Κατὰ παράκλησιν δὲ τῆς ὀσιωτάτης ἐν μοναχαῖς Ἰπομονῆς Παλαιολογίνης ὁ δεσπότης τῆς Πελοποννήσου Θωμᾶς Παλαιολόγος ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν ταύτην τὰ κτήματα τοῦ Δημητροπούλου τὰ εἰς τὸν Καβάκην παραχωρηθέντα ἀδείᾳ τούτου, εἰς ὃν ἔδωκεν ὡς ἀντάλλαγμα ἕτερον χωρίον.

Ταῦτα πάντα μανθάνομεν ἐξ ἀργυροβούλλου, οὗ περισώζεται νεώτερον ἀντίγραφον ἐν τῷ Παρισιακῷ κώδικι 3067, φ. 55^{a-b}, περιέχοντι ποικίλα ἀντίγραφα, γεγραμμένα ὑπὸ διαφόρων χειρῶν ἀλλογενῶν ὡς τὸ πλεῖστον, εἰλημμένα δὲ μάλιστα ἐκ πρωτοτύπων, κειμένων ἄλλοτε ποτ' ἐν ἰταλικαῖς βιβλιοθήκαις. Καὶ τινὰ μὲν τούτων εἶνε ἀντιγεγραμμένα χειρὶ τοῦ γνωστοῦ Κυπρίου βιβλιογράφου Ἰωάννου τοῦ Σαγκταμαύρα¹, ζήσαντος τὸν 15^{ον} αἰῶνα τελευτῶντα καὶ τὸν 13^{ον} ἀρχόμενον· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἂν καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον προέρχεται ἐξ αὐτοῦ. Ἐπιγράφεται δὲ τὸ ἀντίγραφον *Copia di una donazione d'un certo Greco; l'originale me l'aveva mostrato*

¹ Ἴδε περὶ αὐτοῦ *Omont* ἐν τῇ *Revue des études grecques* Τόμ. Α' (1888) σ. 177 καὶ Β' (1892) σ. 428. — *Marie Vogel Victor Gardthausen* *Die griechischen Schreiber des Mittelalters*. Ἐν Λειψίῳ. 1909 σ. 193 κ. ἑ. Ὁ δὲ περὶ οὗ ἡμῶν ὁ λόγος κώδιξ προσθετός εἰς τοὺς αὐτόθι ἀναγεγραμμένους.

Μετ' Ottavio Rezzo nobile Coroneo habitante à Napoli. Αη-
 πτέον δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι πράγματι κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα
 πολλοὶ ὑπῆρξαν οἱ ἐκ Κορώνης μεταναστεύσαντες εἰς Νεάπο-
 λιν, καθ' ἃ θέλω ἀποδείξει διὰ μακρῶν ἄλλοτε. Εὐλογος δ' ἐν-
 τεσθεν ἢ εἰς χεῖρας ἑνὸς τῶν Κορωναίων τούτων περίσσις τοῦ
 εἰς πελοποννησιακὰ πράγματα ἀναφερομένου ἀργυροβούλλου ἢ
 ἴσως ἀντιγράφου αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἔγινε τὸ ἐν τῷ Παρισιακῷ κώ-
 δικι περισσώζομενον νεώτερον ἀπόγραφον. Φαίνεται δὲ τὸ ἀντι-
 βόλαιον τοῦ Παρισιακοῦ ἀπογράφου ἀτελές καὶ στερούμενον
 τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκδόντος τὸ ἀργυροβούλλον δεσπότης.

Ἐπεὶ ὁ κύρ Κωνσταντῖνος Δημητρόπουλος ὁ ἐπωνομαζόμενος Ἐ-
 βραῖος διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐξ ὀσφύος γνησίους αὐτοῦ παῖδας καὶ κληρο-
 νόμους δίδωκε διὰ γράμματος χαριστικοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκεῖον τῆ
 βασιλείᾳ μου κύρ Μιχαὴλ τὸν Καθάκην πάντα τὰ κτήματα ὅσα κατ-
 5 εἶχεν ἀπὸ γονικότητος καὶ προικὸς αὐτοῦ, τὸ χωρίον τὴν Δυλιθῆνα,
 παροίκους καὶ ἐνοίκους, ἀμπέλια, χωράφια, δένδρα καὶ πᾶν ἄλλο
 ὅσον κατεῖχεν ἰκίσει καταλογιζόμενον ἴδιον αὐτοῦ εἰς τὸ κατέχειν
 καὶ νέμεσθαι ὁ δηλωθεὶς Καθάκης ταῦτα πάντα κατὰ λόγον γονικό-
 τητος κατὰ διαδοχὴν, παραπέμπων καὶ ἐνθ' βούλεται, ὅθεν ἔτυχε
 10 καὶ ὄρισμόν τῆς βασιλείας μου ἐπικυρῶν καὶ βεβιαίων τὴν τοιαύτην
 δόσιν εἰς τὸ κατέχειν ταῦτα ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως καὶ
 κατὰ λόγον γονικότητος χωρὶς μόνου τοῦ ἀφιερῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐζή-
 τησε καὶ παρεκάλεσε τὴν βασιλείαν μου ἢ τιμιωτάτη καὶ ὀσιωτάτη
 ἐν μοναχαῖς κυρὰ Ὑπομονὴ ἢ Παλαιολογίνα διὰ τὸν ἐνάρετον καὶ
 p. 55⁸ ὄσιον βίον αὐτῆς ἢ. ἔτι τε καὶ διὰ τὸ ἀπάτητον καὶ ἀζήμιον καὶ ἀσκαν-
 δάλιστον τοῦ δηλωθέντος χωρίου τῆς Δυλιθῆνας ὃ κατὰ τὸ γυναικεῖον
 μοναστήριον τὸ τῆς Ἑλπίδος τῶν Ἀπειλισμένων ὀνομαζόμενον καὶ
 Πεπεληνίτζα κεκλημένον δι' ἀργυροβούλλου ὀρισμοῦ αὐθέντου μου
 τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ πανευτυχιστάτου δεσπότη τοῦ Πορφυρογεν-
 20 νήτου πάσας τὰς δόσεις τοῦ τοιοῦτου χωρίου εὐεργετηθῆ καὶ παρὰ
 τῆς βασιλείας μου τὰ δηλωθέντα κτήματα ἢ τοιαύτη μὴ ὅσα καὶ
 ὅποια εἰσὶ τοῦ ῥηθέντος Δημητροπούλλου εἰδήσει καὶ καλῶς θελήσει

22. Ἐν τῷ κώδικι ἰδιόση· ἀνωθεν δὲ ταύτης τῆς λέξεως — ἀνταποκρινόμενον εἰς
 ἄλλο — ἐν τῇ ὡφ, ὅπου ἱμελλεν ἴσως νὰ τιθῆ τὸ ὀρθόν εἰδήσει.

τοῦ ρηθέντος Καθάκη διὰ τὸ καὶ αὐτὸν σχέσιν οὐκ ὀλίγην ἔχων ἐπὶ τὸ θεῖον, διὰ τοῦτο ἔδοξε καλὸν καὶ δίκαιον τῇ βασιλείᾳ μου, ἵνα δώσωμεν ἀπὸ τῶν ἰδίων εἰσοδημάτων ἕνεκεν ἀνταλλαγῆς τῶν τοιούτων κτημάτων πρὸς τὸν ρηθέντα Καθάκην ἰσόποσόν τούτῳ καὶ ἀξίων τὸ χωρίον τοῦ Βαλλαιμῶς ὅτι οὐχ ὑπόκειται ἑτέρῳ τινὶ τὸ καθόλου ἢ μόνον τῷ δημοσίῳ, ὅθεν ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα αὐτῆς ἀργυροβούλλον ὀρισμὸν πρὸς αὐτὸν ἀπολύει, δι' οὐ δὲ καὶ διορίζεται ὡς ἂν λάβῃ καὶ κρατῇ καὶ κεφαλατικεὴ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ εἰς ἡς ὁ ρηθείς Καθάκης τὸ ἡμῖς χωρίον τῶν Βαλλίνων, λαμβάνη τε καὶ ἀπὸ τῶν τοιούτων ἐποίκων τελῶσιν κατ' ἔτος ἕνεκεν κεφαλατικῶν αὐτῶν ὑπέρπυρα τεσσαρακονταεξ, οὐγγίας εἴς· ὁμοίως ἵνα λαμβάνη καὶ τὸ ἡμῖς κανίσκιον τὸ ὀφειλόμενον καὶ διδόμενον παρ' αὐτῶν τῶν κατ' ἔτος· κατέχη δὲ καὶ κεφαλατικεὴ τοὺς τοιοῦτους ἡμῖς ἐποίκους ὁ τοιοῦτος Καθάκης.

Ἡ ἐν τῷ ἀργυροβούλλῳ μνημονευομένη Ὑπομονὴ ἢ Παλαιολογίνα εἶνε πιθανώτατα ἢ ὡς μοναχὴ φέρουσα τοῦτο τὸ ὄνομα Ἑλένη ἢ σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου, ἧτις ἀπέθανε τὸν Μάρτιον 1450. Ἄρα τὸ ἀργυροβούλλον, ὃν προγενέστερον τοῦ ἔτους ἐκεῖνου, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ὡς δεσπότης τῆς Πελοποννήσου ἢ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Θωμᾶ ὡς δεσπότης, τῆς περὶ τὰ Καλάβρυτα χώρας, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ Θωμᾶ, ὅστις διὰ τοῦτο ποιεῖται μνεῖαν προγενεστέρου ἀργυροβούλλου ὀρισμοῦ αὐθέντου μου τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ πανευτυχεστάτου δεσπότη τοῦ Πορφυρογεννήτου, ἧτοι τοῦ Κωνσταντίνου πρὸ τῆς εἰς τὸν Θωμᾶν παραδόσεως τῆς περὶ τὰ Καλάβρυτα ἀρχῆς.

Πλὴν δὲ ἄλλων ἀξίων λόγου διδαγμάτων τοῦ ἀργυροβούλλου τούτου γίνεται ἐξ αὐτοῦ φανερόν, ὅτι τὸ σημερινὸν χωρίον

1. Ἐν μὲν τῷ κειμένῳ ἔχων ἐν δὲ τῇ ᾠγ· ὡς ἔχειν ^{ut} 8. Ἐν μὲν τῷ κειμένῳ κεφαλατικεὴ ἐν δὲ τῇ ᾠγ· ὡς ἔχει κεφαλατικεὴ 9. Μετὰ τὴν λέξιν τῶν κενὸν ὡς εἰ δύο γραμμάτων 11. Ἡ λέξις ὑπέρπυρα γέγραπται διὰ τοῦ οἰκείου βραχυγραφικοῦ σημείου.

Δημητρόπ(ου)λου φέρει τὸ ὄνομα τοῦ (Κωνσταντίνου) Δημητροπούλου ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου ἤδη αἰῶνος μεσοῦντος. Ἐπειδὴ δὲ κτῆμα τούτου ἦτο ἡ Δηλυβίνα, ἧς δὲν σώζεται πλέον σήμερον τὸ ὄνομα, δικαιούμεθα νὰ εικάσωμεν, ὅτι αὕτη ἔκειτο ὅπου τὸ σημερινὸν χωρίον Δημητρόπ(ου)λου, ὅπερ ἀντικατέστησε τὸ ἀρχαιότερον ἐκεῖνο ὄνομα ἐκλιπόν. Τοῦ δὲ χωρίου τοῦ δοθέντος διὰ τοῦ ἀργυροβούλλου εἰς τὸν Καβάκην πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς Δηλυβίνας, ἦτοι τοῦ Δημητροπούλου, ἔχομεν ἐν τῷ ἀπογράφῳ τῶν Παρισίων δύο τύπους, *Βαλλομοῦς* μὲν ἐν τῇ αἰτιατικῇ, *Βαλλίνων* δ' ἐν τῇ γενικῇ, δὲν γινώσκομεν δὲ ὁπότερος τούτων ὁ ὀρθότερος. Ἄλλ' οὐχ ἤττον δὲν εἶνε ἀπίθανος ἡ εἰκασία, ὅτι εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀντιστοιχεῖ τὸ σημερινὸν Βαλεμῆς τοῦ δήμου Κράθιδος τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων.